

ՄԷՏԱՅԸ

ՀԱՊԸԳԷԹ

ՆՈՒՄԵՐՈ 135

ՉԱՐՇԵՆՊԻՀ

Ի ՔԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

23 ՅՈՒՆԻՍ 1871

Մէտայը Հազրդէթ հաֆթաւոտ իքի տէֆա եանի չարչանպիւհ զԲ ճիւղատա իրթէսի կիւնլէրի պէօյիւք նիւսիւթ թապ ու նէշր օլունաճադ արըր: Պիր սէնէլիյի բէշին օլարադ պիր լիւրայը Օսմանիյէ տիր: Սլթը այլըղը իւշ պէյադ Մէճիալիյէ, վէ իւշ այլըղը իքի մէճիալիյէ տիր: Պէհէր նիւսիւթսի 40 բարա: Թաշրալար իչիւն բօսթա իւճրէթի ալըրճա ախզ օլունուր: Ապօնէ օլմադ իչիւն Ղաւթատա էրմէնի քիլիսէսի սօգաղընտա Նօ 19 իլէ մուրազգամ Միւհէնալիսեան մաթպաասընա միւրաճաաթ իլլէմէլէրի իրթար օլունուր, իլանաթըն պէհէր սըրասը իլք տէֆա իչիւն 100 բարա, իքինճի տէֆա իչիւն 60 բարա արըր: Զիյատէ ուղուն նէշրիյաթ իչիւն այրըճա բաղարլըդ օլունաճադ արըր:

ԱՍԻԹԱՆԷ 23 ՅՈՒՆԻՍ

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Մահը հալին 24 իւնճիւ բէնչէն պիհ կիւնիւ Եէնի քէյտէ վաքը Սուրբ Յովհաննէս Մկրտիչ Քիլիսէսիւնին իւմինին կիւնիւ օլմադը հասէպի իլէ Եէօլմը մէզպուրտէ խաաթ 2 բաւ տէլէրինտէ սէմահէթիւ Անտոն Պետրոս Խօզուղունճու կիլիկիա Բաթրիկի հազրէթլէրի հազըր պուլունտուղլարը հալտէ, ֆազիլէթիւ Ալարեան Ստեփան Գերապայճաու գուտտասը շէրիֆի թագախա իտէճէ կի: վէ քէզալք մահը հալին 27 ճի բաղար կիւնիւ ոտաթ պիր պուլունգ գարարլարընտա (Բուարանթօրա) գօնուլուպ աքշամըսը սաաթ սօգուղ պուլունգ բատտէլէրինտէ զիյնէթլէ գալարըրլաճաղը խասսէթէն իլան օլունուր:

Ասիթանէ 23 յունիս 1871

ԵԷՆԻ ՔԷՕՑ

Սուրբ Յովհաննէս Մկրտիչ
Քիլիսէսի Դեմարլըր:

Խըտիլը Մըսըր ֆէխամէթլու տէվլէթլու բաշա հազրէթլէրինին քէրիմէի միւհէթէրէմէլէրի իսմէթլու Թէվհիտէ հանըմ էֆէնտի հազրէթլէրինին մէհտը իւլէայը սալթանաթը Մէնիլէ տէվլէթլու իսմէթլու Սուլթան ալիէթիւլան էֆէնալիմիզ հազրէթլէրիլէ միւլադաթ պուլունգուղլարը տիւնքի զաղէթամըղա եազմը խոլք: Ալտըղմըղ մալիւմաթա կէօրէ ճանիպ մէհտը իւլէայի Սալթանաթը Մէնիլէտէն Հանըմը միւշարալէյհա հազրէթլէրի հարէմսէրայը Հիւմայունա տալթէթ սըրասընտա, Զաթը ալիլէրինէ մախսուս գայըգլարտան տէօրթատէթի կէօնտէրիմիշ, վէ Հանըմը միւշարալէյհանըն հարէմ սէրայը Հիւմայունա կէլտիքլէրինտէ կէրէք թաւաֆը էշրէֆը հազրէթլը Բատիշահի տէն վէ կէրէք Սուլթանը միւշարալէյհա հազրէթլէրի ճանիպի ալիսին տէն զիյատէսիլէ թալթիֆ վէ իլթիֆաթ պուլունգուղտան պաշգա, ճանիպը միւլիւքեանտէն Խըտիլ

հազրէթլէրինին սըհհէթը վիճուտաւըր սիվալ իլէ պէրապէր, Թէպտիլի հալա իչին Պօղադ իչինէ կէլմէլէրի միւնասիպ օլաճաղը պէյանը ալիսիլէ այրըճա իլթիֆաթ, վէ միւշարալէյհանըն իւշ կիճէ վէ իքի կիւն հարէմ սէրայը Հիւմայունտա իգամէթլէրինտէ, հազգլարընտա հէր տիւրլիւրիայէթ իճրա օլունտուղու կիպի, մայէթլէրինտէ պուլունան քէթիսիւտալարընտան իզղէթլու խալիլ պէյ իլէ քէաթիպլէրի իզղէթլու Նէէման էֆէնտիլէ պիրէր միւրասսա էնֆիլէ գուլթուսուղլա պաշ ազալարընա միւրասսա զարֆ վէ տիկէր մայէթը մէմուրլարընա ալթիլէր իհսան պուլունումուշ տուր:

Միւշարալէյհա հազրէթլէրի բէնճաշէնպիհ կիւնիւ թիւքիւպլէրինէ թախսիս գըլընան արապալար վէ գըրդ նէֆէր սէրայը Հիւմայուն խատէմսիլլէ պէրրէն ալտէթ իլլէտիքլէրինտէ, Մասլադ Թէրաֆլարընտա Զաթը հազրէթլը բատիշահիլէ թէստուլթ իլլէմէլէրիլէ, սէր գուրէնայի Շէհրէպարի տէվլէթլու Նէվրէս բաշա հազրէթլէ

րի վաստեթալերից ինքիֆաթէ պէ-
րապէր, երես հարեմէրայը Հիւմա-
յունա կէրմէլէրի իֆատէ վէ իրատէ
պուրուլմուշ, վէ մայէթլէրինտէ սէ-
րայը Հիւմայուն խառնէմէ վէ արա-
պաճըլարընըն ճիւմէլի միւշարիլէյ-
հա թարաֆընտան այրը այրը մազհա-
րը իհսան վէ ինամ օլմուշ տուր :

Պատրէի :

Բօմատան 22 յունիս թարիխի ի-
լէ Լաթիւ-ըքիլէ քէշիտէ գըլընան թահ-
րիրաթ :

Միւլէլիֆ

Բաբա հաղրէթլէրինին Յոքէլէա-
նը մինասիպէթի իլէ 12 յունիս բա-
ղար իրթէսինտէն պէտէն 21 չարչէն
պիհ կիւնիւնէ տէկին կէչէն վուգու-
տթլարը իճմալէն թէրաֆընդա իզ-
պար իտէրիմ : Մէզհէպճէ պիր թէ-
վարիս օլտուղունտան պիլինմէսի ֆա-
յիտէտէն խալի տէյիլ տիր :

Բաղար իլլէպի 12 յունիս : Սուրբ Պետ-
րոս քիլիսէսինին կիրուհու ըուհանի-
սի Բաբա հաղրէթլէրինտէն գապուլ
օլունտու :

Սալ 13 յունիս : Սէն ժան Լաթէրա-
նըն, վէ Սէնթմարի մաժէօր ըուհ-
պան զիւմրէսի, կրօնաւոր թարիգաթ-
լարընըն 60 գատար ըէլուլէրի, վէ Բա-
բա հաղրէթլէրինին սապըգ օրտու-
տունուն օֆիչէալլարը :

Չարչէլի 14 : Սապահլայըն զա-
հիտ ֆամիլէալար Սանթա Գրօչէտէն
Երուսաղէմէ կէչէրէք, սէնթ Մարի
Մաժօրտան սէն ժան տը Լաթէրանա
գատար զիւարէթէ չըգարլար : Պու-
ֆամիլէալար 7-800 գատար վար ի-
տիլէր : Ագատէմիալար նաղըրլարը,
Բօմանըն 54 բարօք քէալըղընըն մե-
ծաւորլարը : (Բօմատա 330 պապ քի-
լիսէ վէ իպատէթիւհա մահալի պու-
լունտու պունլարըն 171 ատէթի մա-
նասթըր օլարագ 58ի բարօք քէալըգ
տըր :)

Բէշլէնլի 15 : Բօմա տիշէհլիլէ-

րինտէն օլուպ Բիէօղ իւնիօն գաթօ-
լէք նամ շիրքէթին 800 տիշէհլիլէրի,
վէ շէհրին ուխտաւորլարը վաթի-
գանտա գապուլ օլունտուլար :

Պիտ տօգուղունճունուն պունլա-
րա իրատ իլլէտիլի նութգառ շու քէ-
լամլարը սէջլէտի : Պիլլէր հէնիւզ
թէպօրալարա վէ Յուգիթլէրէ միւհ-
թաճըլ, նիլին քի տայիմա Սիսարալարա
վէ Հողըրէոնէպէրէ թէսատիլի իթ-
մէքտէյիլ : Պու սէքիլ կիւզ մատա-
մարտան էվլէլ Պիտ տօգուղուն-
ճու Յիսուսեան թարիգաթընտան
Բէր Գիւրսի նամ պիր բահիպ վասէ-
թատը իլէ պու գըշ թէշէքիլ գըլընան
վէ 30 տարիլէյ մունգատամ օլուպ,
պէհէր տարիլէ 25տէն 30ա գատար
աղալարտան միւրէքքէպ օյան մէնա-
ֆիի շիրքէթը գաթօլլէք նամ ընկերու-
թիւնուն 800 գատար քէսանընր գա-
պուլ իթմիշ տիր :

Ճոմա 16 : Պու կիւն պիր պէօ-
յիւք կիւն տուր : Բաբա հաղրէթլէ-
րի 24 սաթթ զարֆընտա պինտէն զի-
յատէ թէլէղրաֆ տլմըշ տրր : Պու
թէլէղրաֆլար իչինտէ իտի հաշմէթ-
իւնիլթէրրա գրալիչասընըն վէ Մ.
Թիլէրին իլէ պաշգալարընըն թէլէղ-
րաֆլարը :

Սաթթ 11 տէ : Շըմալը Ալէմանտա
վէ ճէնուպու Ալէմանեա մէմալիքի
միւթթէհլիտէսինին 600 տէն միւրէք-
քէպ Ալաման տէրութատիօնու գա-
պուլ օլունաճագ իտի : Պու աղիմ
կիւնտէ կիտէն կէլէն իզտիհամըն ա-
րասընտա պիր տէ նակէհան Սէն Տա-
մօղ հալլիլիսինտէ իթալիա գապինէ-
թօտունուն պիր արապատը կէօրիւն-
տիւ : Պու արապա ճէնէրալ Պէրթօ-
լէ Վիալէնին իտի քի Վիթթօր Էմմա-
նուէլ թէրաֆընտան : Բաբա հաղ-
րէթլէրինին հուգուրունա չըգարագ-
րէսմի թէպրիք վէ թէհնիլիլի իլիֆա
իթմէք իչիւն կէլիօր իտի : Չաթը
մուհայիլէյհի գարտինալ Անթօնէլիքէ-
մալը նէզաքէթ վէ իլթիֆաթ իլէ գա-
պուլ իտիւպ : Բաբա հաղրէթլէրինին
իրատէսինէ միւնթաղըր օլունաճաղը-
նը թէֆհիմ իլլէտի, վէ ֆիլ վագը

Բաբա հաղրէթլէրի թէրաֆընտան զա-
յէթ նաղիլէանէ պիր թալթիֆ իլէ
զաթը մուհայիլէյհին քէնտի հուգու-
րունա գապուլ օլունաճաղընա
տայիր պիր իրատէ զուհուր իթտի :

Էջլէ վագթը Սէն ժան Լաթէ-
րանտա թէտէուլ տուվաթը թէրէն-
նիւմիւ : Ճիւմա իրթէսի 17-Սուրբ
Պետրոստա զայէթ ճէսիմ պիր զիլնէ-
թը ըուհանի իճրասը : Հաղրէթը Բէթ-
րօնուն թուճտան սանէմի (արձան)
ղուտտա շէրիֆէ միստուս օյան էլ-
պիսէ վէ իւշ գատէմ թաճ իլէ թէլ-
էին գըլընմըշ ըտը : Պալայը սանէմէ
միւճէտտէտէն զայէթ մէսնու վէ միւ-
զէյիէն պիր սայէպան (հովանի) վաղ
իտիլիպ սէչիլին եաղըրար իլէ շու քէ-
լամլար թէլիլինի ուտուր գըլընմըշ
իտի : Գիլիսէնին 256 Բաբալարան Էալը-
նը Պիտ աօգուղունճու Պիտուն սէնէ-
լէրինի կէօրիլէ նայիլ օլմուշ պուր :

Բաբա հաղրէթլէրի եէօլմը մէգ-
պուրտա Հօլանտա մէմալիքինտէն կէ-
լէն տէրութատիօնու գապուլ իթտի :
Պու տէրութատիօնա ըէիո նասպ օ-
լունան Մ. Մօն տը Վաէլ Բաբա հաղ-
րէթլէրինին հուգուրունա չըգաղըն-
տա 500 պին ֆրանգ իլէ թարղը պիլ
նէշէյն իւղրէ միւճէլիլի 12 ճիլտ քի-
թապ թաղալիմ իթտի քի մէղքիւր օն
իլի ճիլտ քիթապտա 600 պին իմզա
մէվճուտ իտի :

Լաթին իշ պու եէօլմը շէրիֆտի,
էն զիլատէ շայանը տըգաթթ թէպրիք
Գարտինալար իլէ Բօմա աղըղատէ-
կէանը թէրաֆընտան վուգու պու-
լան սուրէթը թէպրիք վէ թէհնիլիլի
տիր : Իշպու թէպրիքտէ զայէթ ֆա-
սիհ վէ միւհտիլի նութգալար իրատ օ-
լունտու, աղըղատէ կէանտան վաղը
իմզա իլլէյէնլէր 107 իմ օլուպ, 24 բը-
րէնպէր իտի : Աղըղատէ կէանըն պու
նութգալարը Բաբա հաղրէթլէրինին
հիւթիւմէթը ճիւմանիլէսինի սապիթ
վէ թատիկ իտէրլէր իտի : Պիտ տօ-
գուղունճու Գարտինալարա վիլիթօր
Էմմանուէլի Աբիտղոմա թէշպիհ ի-
տէր իտի :

Սայիր էյամլարտա տալի իճրայը

չէհր պիտի ըստ հանի իւր իմրար իմ
միշտ տիր, վէ յունիս 21 Պիոս տո
գուգունճունուն 1846 տա թաճ կի
յինտիկինն եւօյմը խոտկինտէն,
վաղը օլան իղտիհամտա տասյիչի հա
լին մուհաֆաղաւ իչիւն կորտ նաոի
օնալ ճէլպ օլունարագ, հիչ պիր Գիւ
ու գալ զուհուր իմմէյերէք իսիթամ
պուլմուշ տուր :

Տօգուղունճու Պիոս Բաբանըն Ֆրան
սայա հաւապէի :

Տօգուղունճու Պիոս բաբա հաղ
լէթէրի Բարիդուէ մուգիմ նուիրա
կը սէմահէթիւ Մօնտինեօր Քիճի
հաղրէթէրինէ Ֆրանսանն սօն վու
գուաթը միւթէլէմէսինտէ միւս
թէղրագը աֆէթը աղիմ օյանլարըն
հուտուլի թէսէլլիտինէ մէտար օլմագ
իւղրէ 30.000 ֆրանգ իհասն վէ իւ
սալ պուլուրմուշար տըր : Պունուն
իւ պէրապէր Բարիդուէ եաղմա օլան
քիլիսէլէրին թէգէինի իչիւն քէնտի
ղաթընմախսուս օլան մատուուունու
թէճհիլ իլէյէն քէաֆֆէյի էշեալէ
րինի Բարիդէ իթա : օլունմասընը էմր
իթմիչէր տիր : Պու մատուու էօյլէ
պիր մատուու իտի քի նիչէ սէնէլէր
տէն պէրու պիւթիւն ճիհանըն Գա
թուլլէրինտէն հալմէթիւ Բաբա
հաղրէթէրինէ պէրայը սըտգ ու սա
տագաթ վէ մուհապէթը վէլէտիյէ,
իհտա օլունան հէտայայը կիրանպա
հա իւր թէճհիլ վէ թէգէին գըլըն
միշ ըտը : Պու մատուու սահիհէն պիր
նէվատիրխանէ մահալի օլուպ, նիչէ
նիչէ էսէրի ուսթաքէարի վէ գըլմէթ
տար էշեալէր մէվճուտ պուլունտու
ղու թագտիրտէ, էմալսըզ րատուէ
տէ մէշուր պիր ալթուն ասա (գաւա
լա) վէ բաթիլմանըար վար իտի քի
Պէնիլէնաթօ՝ Զէլլինին գալէմի տալի
թագրի իտէր իտի :

Պու հէտիլէ կէրէք գըլմէթի վէ
կէրէք հալմէթի ճիհէթիլէ Տօգու
ղունճու Պիոսուն գալպ ալիճէնապը

նա շայան տըր : Հաղրէթը իսանըն
վէրիլի օլտուղու հալտէ, եալընը
անըն հիւքիւմէթիւ, վէ անըն կէր
չէրիլինն եանըլմագ ագտըն իսրոզ
իթմէլպ, իլլա անըն թասվիրի պիտա
ղիրի, վէ մուհապէթիլին սէմալի
պիր նումունէսի տալի տիր : Նաղա
րը մէյմէնէթիլարը բէտէրանէսի ի
լէքիւրէյի աղը քէշթ ու կիզար ի
տէրէք, ուլու ֆամիլեասընտա սէ
ֆիլէր արարուր թէսէլլի իթմէյէ ա
ֆէթիտէլէր արարուր գայըմայա,
վէ եարալար արարուր թէտալի իթմէ
յէ : Տիւչարը աֆէթ վէ միհէն օ
լանլարըն ֆիլանը գուլաղընա վասլ
օլտուգտա միւմբին տէյիլ իտի քի
մագհարը նիմ վէ նիմէթ օլմալըն, վէ
իլք հարաքէթի էթրաֆընը եօգլայպ
պիր իհասն իթասը իչիւն պիր շէյ ա
րամագ իտի : Հիչ պիր թէհտիստէն
ֆիթուր կէթիրմէյէն, հիչ պիր պէլի
յաթտան սարսըլմայան, հիչ պիր ֆէ
լաքէթտէն մաղլուպ օլմայան պու ա
լիճէնապ գալպ, հէր տիւրիւ մէրա
հիմ վէ թէրահիմ իլէ մէմու պիր
գալպ տըր :

Պու տէրեայը իւրեայը մուհապէ
թին ալամէթը ճէլիլէյի նաղիքէսինէ
Ֆրանսըզ միլլէթինտէն ղիյատէ հիչ
պիր միլլէթ նայիլ օլմամըշ տըր : Ֆը
րանսա իչիւն ճէմի ղէմանտա պիր
էսէրը րահմ վէ շէվք իլէ մէլուֆ
պուլունմուշ իտուկի էմր աշիքէար օ
լուպ, Ֆրանսայը օ գատար սէվէր ի
տի քի էիւրէյի կէրէքտէն պիր ֆը
րանսըզ էիւրէյի տիր տէյպիլլիլիլ
Պու միլլէթին պաշընա կէլէն աֆէթին
իլք ալամէթէրինտէ ահիւղար իլէ
ֆիլեաղ իտէր իտի : « զալալը Ֆրան
սա » : վէ պու ֆիրեաղը կէօլլէրին
տէն էնէն եալար իլէ գալըշըր իտի,
հաչան քի քէնտիլին նաղարիյաթտէ
վագըֆ օլտուղու մատուլի բէրուշա
նիլէթ ֆիլիլլիլաթտա թատիգ օլուր
իտի : Օլ վագըթտան պէրու տէյպիլ
լիլիլքի Պիոս տօգուղունճու քիլիսէ
նին իլք քէրիմէսինտէն ֆիլլիլին էիւրէ
յին տուա պըրմամըշ տըր :

Իմտի բաբա հաղրէթէրինին Ֆը

րանսայա իթտիլի շու մուալէնէթ
Ֆրանսանն պաշընա կէլէն շու պէտ
պիլիթանէ վուգուաթարտան նէ
րատուէտէ միւթէլիլ օլտուղունա
վէ Ֆրանստան քէնտի հագգընտա
կէօթէրիլէն հագարաթ վէ թահ
քիրաթը ֆիրամուշ իթմիլ օլտուղունա
պիր տէլիլ բէաֆի տիր : Տահա քիմ
սէնին խաթընտան չըգմըշ տէյիլ
տիր քի հիւքիւմէթը իմրէրաթօրի
պիր սէնէ էվլէլ բաբա հիւքիւմէթի
նին մէսիւքէաթընն պէյն էլ նա
թէտալիլտէն մէն իթմէք խաթասը
նա իրթիքէապ իթաի, չիւքի մէգ
քիւր մէսիւքէաթ ալէմին պիթ
թէճրիւպէ իգրարը իւղրէ Ֆրանսըզ
մէսիւքէաթընն պարը իլէ հէմա
յար իլէն, գալպ ագճէ կիպի հագգըն
տա մուամէլէ իտիլտի :

վէ իլթէ չիմտի Բաբանըն ագճէ
սի թէքրար ֆրանսայա կիրտի : Իմբէ
րաթորլուգտա քիւսթահանէ վէ նա
հագգէարանէ րէտու օլունտուգտա
չիմտի խարապիլէթ վէ սէֆալէթէ կի
րիֆթար օլմուշ Ֆրանսայա անըն իլէ
իանէ վէ մուալէնէթ օլունուր : Բա
բա հաղրէթէրի պու իանէյէ էօյլէ
պիր սիմ ու ղէր, էօյլէ պիր ղիգըմէթ
վէ մէշուր հէտիլէլէր իլալէ իթմիլ
տիր քի հէր թէրաֆըն գաթուլլէրին
տէն քէնտիլէ իհտա օլունմուշար ի
տի : Իլթէ Պիոս տօգուղունճունուն
ագճէսինի գալպ ագճէ իլան իտէն
Մ. Պուֆֆէյէ Պիոս տօգուղունճու
նուն ալիճէնապ ճէվապը : Իլթէ Պիոս
Տօգուղունճունուն ինթիգամ ալմա
սընըն թարղը :

Իսթարաթ վէ նասիհաթարը իլէ
պէյհիւտէ էէրէ մէնինէ սայ ու ղայ
րէթ իթմիլ օլտուղու աֆաթը աղիմ
իլէ քէնտիլի տալի ղատտարճա կի
րիֆթարը խաթար վէ խասար օլուպ
հաթթա Սարտէնեալըլարտան քէա
միլէն մաղսուլլիլէթէ էսարէթ վէ ֆա
գիլլիլէ միւսթէղրագ օլարագ, վէ
կէրէք տայիլէյի մախսուսէսինին ին
թաաշընա վէ կէրէք ումուլի քիլիսէյի
շէրիֆին իտարէսինտէ ղուհուրա կէ
լէն հիտապըզ իսթիյաճաթընն մէ

տարը ճիւղից սինին հարաւթ վէ վա-
րիտաթընտան տախի մէսլուպ պու-
լունարագ պիլէ, Պիոս սոգուղուն-
ճու սէվտիքի Թրանսպա նէ եօլտա մէ-
տարը լթէսէլի օլմայա լազըմ օլան
վիւսայիթի տէրտէսթը թանգիմ իթ-
մէնին չարէսինի պուլմայա կիւճիւք
չէքմէզ:

Պու իանէ վէ՛ ռատագա, հասըլ քի
պաղը վուգու պուլթը, միւճէտտէ-
տէն թէրաթիւմ օլունմագ իչիւն ա-
չըլան պիր տէֆտէրէ պաղը բրէնպէ-
րէ մահզա պիր իմզա վագ իթմէք
զահմէթինտէն իպարէթ օլան սատա-
գաթլարտան տէյիլ տիր չ իլլա քէնտի
չախսընա պիտ սատագալար տըր.
իմտի Պիոս սոգուղունճու քէնտի
չախսընա իտարէսի իչիւն պագի գա-
լան շու վարիցէթինի տախի քէնտինի
մահպուսպէնտ իտէն պէքճիլէրին
եաղմա իթմէսինի կէօրմէմէք իչիւն
Թրանսանըն խայրը իչիւն անլէրտէն
պիլ իսթէք մահրում օլմայը իսթիյար
վէ թաճիլ իտէր:

իմտի Բաբայա պիտ օլան պիլ
ճիւմլէ սէնայի էչեալէրի տէվլէթ էմ
լագընտան առտ վէ իլան իտէն թէէ-
մինաթ նիղամը պու զսնի սատագա-
լարը Պիոս սոգուղունճունուն ալի-
ճէնայ գալպինին թախսիս պուլուր-
տուղու մագսէտը խայրիցէյէ իսթի-
մալ օլունաճաղընա միւսատտէ իտէ-
ճէք մի՛ տիր: Խայր. նիչին քի Բօլ-
նիանըն մուրախսաս ճէնարալը պու
թարզ պիր հէտիցէյի իթալիտտան պիր
սըրգաթ առտ իտէր իտի. վէ հասը-
լաթընտան ֆուգարալարըն գայրը-
մասը իչին Պիոս սոգուղունճունուն
իհսան իթմիլ օլտուղու պիր ալթուն
էնֆիլէ գուլթուսունու կէրիլէ գապթ
իթմէք իչին առամ կէօնտէրի իտի
լաքին պուրատա քէյֆիլէթ տահա ա-
զըր պիր հալտէ տիր, նիչին քի քէյ-
ֆիլէթ Թրանսայա եարտըմ իթմէք
մատտէսի տիր:

Իլք նագարտա զայէթ թաճիւպէ
չայան պիր շէյ իտէ, տէ իքի պիրի պի-
րինէ մուլսալիֆ մէյլան արասընտա
ճէրիան իթտիլի իչին եանի Պիոս սո-

գուղունճու իլէ գօրպա իթալիանըն
եէկտիլէրէ զայրը մուլաֆըգ մագ-
սէտլէրի արասընտա օլմալ իլէ հու-
սուլի թապիլի տիր:

Տօգուղունճու Պիոս Թրանսա հիւ-
քիւմէթի եիւղիւնտէն մուղզապ վէ
իֆնա օլտուղու հալտէ տախի, Թը-
րանսանըն վէրան վէ խարապիլէթի
իւղէրինէ կէօլ եալը տէօքէր վէ Թը-
րանսայը կիտիրմէք իչին քէնտիսինի
սոյար, լաքին իթալիա տէվլէթիլիտէ
Թրանսանըն գանը վէ ալթունու իլէ
թէչքիլ օլտուղու թագտիրտէ Թրան-
սանըն ֆէլպէթինէ չէչմը մէսէրէթ
իլէ պագըպ ֆախը իտէր, վէ աֆէ-
թի իւղէրինէ շագ օլուր վէ էլինտէն
կէլտէ Պիոս սոգուղունճունուն Թը-
րանսայա թային իլէտիլի իանաթը
Թրանսատան կէրիլէ մաթլուպ իտէ-
ճէք տիր:

իմտի շու հալէ կէլմիլ Թրանսայը
քիւմ զիյատէ սէվմիլ տիր նէրէտէ տիր-
լէր Թրանսանըն տիւնքի միւթթէֆիգ-
լէրի վէ տօսթլարը: Քիւմ Թրանսայը
շու՞ աֆէթնաք կիւնլէրինտէ տէսթ
էնտաղը ինսաֆ վէ ինսանիլէթ իթ-
միլ տիր: Թրանսայա իպրազ օլունան
թէվլէճճիւհ գուրու պիր թէվլէճճիւհ
տէյիլ մի. էյ իմտի Թրանսա տէքէ
կէլտիլի պիր մուհարէպէ իլէ խարապ
օլտուգտա, իչթէ Թրանսայա քէնտի
սէֆալէթինի թախֆիֆ վէ լաթիֆ
գըլմայա պիր միւթթէֆիլ գալմը
տըր: Իմտի պու ալիճէնայ գալպ,
պու սատըգ միւթթէֆիլ, Թրանսա-
նըն պէտպալթ կիւնլէրինին շու տօ-
թու տէյիլ վիգթօր էմմանուէլ, իլլա
տօգուղունճու Պիոս Բաբա տըր:

Գօրէթօնպանս քը թիւէլ:

Տիրիթթօ գաթօլիքօ նամ զագէ-
թատա շու վէճճ իլէ եաղըլը տըր:

Շըմալը Ամէրիգատա Ալթօն էյա-
լաթընտա 32,000 նէֆէր Գաթօլիքէր-
տէն քիլիսէ վէքիւրսիլ շէրիֆ հագգըն-
տա իճրա օլունան զատպիլաթա գար-
չը պիր բրօթէսթօնամէ իմզա գըլըն:

մըշ տըր: Պու բրօթէսթօնամէ պաշ-
լըճա շու աթիտէքի 5 պէնալէրտէն
խպարէթ տիր:

1. Պիլ զայէթ իւլ զայէ միւքէտ-
տէր օլմուշուղ Ա. Ա. նամ քէսանըն
վէ անլէրէ պու պէտնամ հարաքէթ
լէրի իլէ մուսալին օլանլարըն քէմիլք-
լէրի եիւղիւնտէն Սրբաղան բէտէրի-
միգէ վագը օլան զատպիլաթ վէ հա-
գարաթ իչին:

2. Սուրբ կաթողիկէ վէ առաքե-
լական քիլիսէյի շէրիֆ ճիւմլէ ագ-
վամ վէ միլլէթ աղալարընտան միւ-
րէքքէպ պիր հիլէթ իտուկիւնտէն.
նէ օքիլիսէնին իւղէրինէ եալընը
պիր միլլէթին պէյլէ միւսթէսնա վէ
մախուսի հիւքիւմէթինի, նէ տէ օ
միլլէթի միլլէթի սայիլէյէ միւրաճճա
թուլթամալ: Լաղըմ կէլիլ քի օքիլի-
սէ իսթիգալ օլտուն քէնտի քէնտինի
իտարէ իթսին վէ առա պիր ճիւմանի
հիւքմտարըն թապիսի օլմասըն:

3. Պիլ ճիւմլէ ահալի վէ բուհ-
պան բիսգոպոսումուղ իլէ պիլ իթ-
թիֆագ կաթողիկէ քիլիսէյի շէրիֆ
թարաֆընտան ումումի չգաթօլիք
տիւնեալընա պիտ օլան քիլիսէնին
մէմալիքինէ սրբապիլծ էլլէր իլէ տէս-
թէնտաղը հագարաթ իտէն Ա. Ա.
քիմսէլէրէ վէ անլէր իլէ հէմէֆքէտը
վէ հէմ քէրտար չպուլունանլարա վէ
մէքընհայագլարըլա հագրէթը իսա վէ
քիլիսին հուգուղու իլահիլէ վէ ճիւ-
մանիլէսինի այագ ալթընա ինհիլալ վէ
իսլալ իտէնլէրէ գարըլ վէրիլէն մահ-
քիւմլէթ (գատապարտուլթիւն)
հիւքմլէրինի թատիգ վէ գապուլ ի-
տէրիլ:

4. Պիլ պիւթիւն ճիւհանըն առա-
լէթ բուհու իլէ ալէվիլը օլան նէվ-
ճիւլանանըն ճիւմլէսինի, քիւր-
սիլ շէրիֆին հուգուղ վէ իսթիգա-
լիլէթին մուհաֆագա իթմէյէ տա-
վէթ իտէրիլ նիչին քի պու հուգուղ
վէ իսթիգալիլէթ պիլիմ հուգուղ
վէ իսթիգալիլէթիմիլ տիր. վէ տէվ-
լէթը մաթպուլումուղա բէամիլէն սա-
տըգ վէ միւթիւ գալարագ պիլ տա-
խի անլէրէ թարաֆըլըտան լաղըմ

կէլէն հիմայէթ վէ մուսալէնէթ իմիզի տիրիլ իթմէմէյի վատ իտէրիլ :

5. Պիղ կէրչէքտէն գաթօլիք որ ֆաթը իլէ բիշկէահը մէրհամէթէն նահը իլահիյէ խաքիբայ օլարագ քէ մալը աշգ իլէ նիյաղ իտէրիլ շէջլէ քի պու ֆէլաքէթլէրտէն պիլի խէ լաս խլէյէ :

Իշ պու բրօթէսթօնամէյի բիսգու պուս պիզգաթ իմզալատըգտան սօնրա 32,000 նէֆէր ահալի տախի զիւրինէ իմզա խլէմիշլէր տիր :

Գօրէսթօնփանս քը Բօժ

Ֆ Բ Ս Ն Ս Ս

Իսթիգրաղ մատտէսի ալէմին մէ մուլինի թէճալուզ իթմիշ տիր : Հիւ քիւմէթ իբի միլէար իսթիգրաղ իթ մէքտէ իբէն իմզալար տէօրթ պուլսուգ միլիարա պալիլ օլմուշ տուր :

Պու ագճէ բէսրէթի վէ ֆրանսա նըն գրէտիսինէ ումումէն իպրագօլու նան էմնիյէթ մալիյէ նազըրընըն տա խի պէյաքը մուճիպինճէ գարար վէ ռիլէն միւտտէթտէն բէք չօգ էվիլէ հարպիյէ թազմինաթը թէտիյէ օլու նապիլիլ ֆրանսա մէմալիքինին տախի Ալաման ասաքիլինտէն գապթ իւ իս թիլասը բէք գըսսա պիլ միւտտէթ սիւրէճէք տիր :

Մախսուսի թահրիրաթլաքըն իս պարընա նազարէն զէնասթ վէ թի ճարէթ խուսուսուստա բէք պէյիլէք ռէվաճ վէ հահիշ վար սըր :

Էյէր թէրաֆիլիլիք ըուհու միլ լէթին մէնֆաաթը իւզէրինէ զալէպէ իթմէլ խէ : Ֆրանսանըն եարալարը աղ վաթթտան գաբանաճագ տըր :

Տօգթօր Տօլինկէր հագգընտա ֆրանսուրթէր Յայթուսի նամ բրօ թէսթան զաղէթտընըն միւթալասա յը :

Տօլինկէր տէր մէգ քիւր զաղէթա,

լայէխթէլիք վարդապետութիւնու ճէրհ իթտի : Գապուլ իտէրիմ պէն քի Տօլինկէր իթտիլինի պիլիլ իտի , քէ զալիք գապուլ իտէրիմ , քի : Տօլինկէր լայէխթէլիք մատտէսինին պիլ սահիհ լիք օլտուղունա բէք էյի իսքէաթ օլ մուշ իտի : Լաքին պուսու ըէտտ իթ մէսինին նէթիճէլէրի նէ տիր : Էյէր Սրբաղան քահանայապետ եանըմաղ տէյիլ իտէ Սրբաղան քահանայապետի եանըմաղ իլան իտէն վատիգան ու մուսի միճլիսի տախի եանըմաղ օլա մաղ : Պուստան շու նէթիճէ հասըլա կէլիլ քի քիլիսէնին վարդապետութիւնու տախի անսալ տէյիլ տիր : Վէ էյէր քի Բուհուլահ քիլիսէյէ նէ զարէթ իթմէլ խէ , տէմէք տիր քի քիլիսէնին հէր էյրէթտիլ իլան վէ թէնպիհ իթտիլ շէյլէր տախի մահ գա պիլ տախի ինսան իշի օլուպ , Ալա հըն հուզուրունտա վէ զամիր տիլա նընտա հիշ պիլ գատը իւ հայսիյէթ մալիլ օլամաղ : Վէ պու վէճի իլէ տախի բէյտէրբէր մահվ օլուր քիլի սէնին ռէհպէրիլէթի (Կիլիսիյա) վէ պիլ ճիւմէ բիսգուպուլարըն մալիլ օլտուղարը մուսաֆիյաթլար , վէ արթըք բրօթէսթանլարըն գապուլ իթտիլ տաւտարանկան քիսթիյան լըգտան պաշգա հիշ պիլ շէյ պապտա գալմաղ :

Տօլինկէր լայէխթէլիլ ռէտտ իթտի քէնտիսի քէնտի իլէ բանախան նա թըք գալմագ իշիւն քիլիսէյի թէքք իտիւպ , բրօթէսթան օլմալը իտի : Պու նէթիճէլի արիֆ օլապիլտի մի , խայըր , . . . Իմաի շու բիլ իսթիյար քիմէսնէ քէնտի ուլու ֆիքրի սայէ սինտէ օ գատար զահմէթ վէ մէշագ գաթ իլէ թէէլիֆ իթմիշ օլտուղու էվրագլարըն հիշ պիլ շէյէ եարամայա ճաղընա միւճիլ օլմասընը վէ մահգա սէրպէսթ էֆքեարընըն մէնֆաաթը իշիւն մէյտանա չըգարտըղը պիլ սէօ զիւնիւն քէնտինէ շէրէֆ վէ թէվէճ ճիւհ հասըլ իթմէսինի կէօրմէք իշիւն մի եաշաուր օ գատար սէնէլէրի : Էյլի սէնէլիք պիլ էօմր զարֆընտա քիլիսէ նին մուհաֆազաղը էմրինտէ մուվաֆ

ֆագ օլտուղու օ գատար էվրագը խայրիլէթ պէտքիլէյի էօմրիւնիւն սօն կիւնլէրինտէ շուգուրա բէրու օլ մագ իշիւն , վէ քէնտինի թաշա չար բըպ , սէրպէսթ էֆքեար թէրաֆիլ ըանընըն աֆէրիլէրիւրաւտընտա մահվ օլմագ իշիւն մի խոտիլար իլէմիշ տիր : Ալաման թօբրաղընտա բէնտիսի էօ թէթէն պէրու պիլիսիլ ըատտէտէ ալիմ Գաթուլիք ատտ օլունմայա շայան պիլ մէվգիտէ պուլունմուշ իտի խէ : հայաթընըն ախըր զէմանլէրինտէ բրօթէսթանլարտան , Եահուտիլէր տէն վէ տինսիլլէրտէն մէտհ ու սէնա վէ շէօհրէթ պուլմագ իշիւն մի օ մէվգիտէ պուլունմուշ , սէրպէսթ տիւշիւնմէք էֆքեարը (ալաֆաթաթիւն) քէնտինի օ տէրէճէ զիլիլ զապթընա կէլիլմիշ տիր քի պիլ տահա քէնտինի գոյ վէրմէյէճէք տիր :

Գօրէսթօնփանս քը Բօժ :

Վէյսթմինիսթը էյալաթը սէրբիս գոպոսու վէ ըահիպլէրի վէ տինտար լարը թէրաֆընտան հաշմէթլիւ ըա բա հաղրէթլէրինէ թագտիմ օլունան պիլ գըթա արիլէնին սուրէթը թէր ճիւմէսի :

Ղուտսիլէթլիւ բէտէր :

Ումուսի քիլիսէյի շէրիֆ իշիւն շու եէվմը մէսէրբէթ թէվամտա պիլ սէրբիսգոպոս , վէ աշիարհական վէ կրօնաւոր կըր պիլիմ վէ պիլ ճիւմ լէ Վէյսթմինիսթը էյալաթը տինտար ճէմիլէթին իսմինէ զաթը 3 ղուտ սիլէթսիմաթլէրինին : խաքիբայինէ գաբանըպ սիլլէրի թաաղիմ իլէյէն ումուս հիլէթիլէ սէսիմիլի պիլլէշտիրիլիլ :

Մէսրուր օլուրուզ պիլ տախի սիլլէր իլէ վէ սիլլին իշիւն , նիլին քի հաղրէթի Բէթրօ խալէֆիլէրի իշինտէ սիլ եալընըլ հաղրէթը Բէթրօնուս սէնէլէրինէ շէրէֆ մուվասըլէթ իթ միշսինիլ :

Մէսրուր օլուրուզ սիլլէր իլէ վէ սիլլին իշին , նիլին քի օ գատար սէ

նէլէրտէն պէրու ինսանիէթ վէ խը
րիսթիանիզա գարշը րէֆը լիվայը
թուղեան խաւրէք աիւնեայա թէհ
տիա վէրէն ֆուրթուռն վէ շէմաթէթ
արասընտա հազրէթը Բէթրօնուռն սէ
ֆինէսինին աիւմէնինիսիդ քէմալը սէ
պաթ վէ մէրտանէկի իտարէ իթտի
նիդ :

Մէսրուր օլուրուղ սիզէր իլէ ,
նիչին քի ճէմիյէթի պէշէրինէ , վիճու
տինսէ աչըլան սայըսըղ եարսլարա
սիդ Էանըլմաղ սէսինիդ իլէ սահիհլի
յին սէմավի մուալիմաթընը թէտա
րիք իթմէքտէն տուր օլմատընը :

Մէսրուր օլուրուղ սիզէր իլէ ,
նիչին քի Հագդ Թէալա հազրէթէրի
նին էօմիւնիւղիւն շախտընըլա * վէ
սէնէլէրինէ իհսան պուլուրտուղու
հիմայէլի ճէլիլէլի մախուռսէ պու
կիւնքիւ կիւն եալանճըլդ վէ քէմ
լիք հիւքիւմէթէրինին եիւղիւնտէն
իլիւլ օլմուշ օլան ատալէթ վէ հագ
գանիյէթին ումում խրիսթիանլար
տիւնեասընտա թէքրարէն իստէ ի
տէճէլինէ վէ սիզէրին տախի հազրէ
թը Բէթրօ քիւրսիսինէ աիւնեանըն
թէրէգդի վէ մէթանէթի իչին մին
թէրաֆուլլահ իթա օլուրուռն ճիւմանի
հիւքիւմէթտէ իսլա օլուրաճաղընը
ղա պիզէրի թէէմին գըլըս հէման հէր
շէյէ գատր Ալլահ քէնսի լէքէսիդ
վախտէսինին վէ ճիւմէ աղիզէրին
շաֆաաթը իլէ արղիւլէրիմիդի վէ
տուալէրիմիդի գապուլ իլէյէ :

Վէ առաքելահան թէպէրրիւքեա
թընըղ իսթիրհամ իտէրէք , քէմալը
մուհասթէթ իլէ գալըլըղ զաթը զուտ
իլէթսիմաթէրինին :

Հագիլ Գուլէրի վէ Էվլալէրի :

1341-նճի- Նո-Ֆրօգոս պագիյէ

Էւրոքա վիւքէլայը ոսպըգասըն
տան պիր զաթ « մալիյէմիդի կիւզէլ
իտարէ իտինիդ քի պէնտէ բօլիթի
գամըղը էյու գուլլանայըմ տէմիշ
տիր :

Իշթէ քեաֆֆէլի վիւքէլա շու
սէօղիւ գախտէլի մէսլէք իթթիսաղ
իթմէլի տիրէր : Պիր իսթիգրաղըն
եիւզտէ ալթմըշ եէտի վէ եա ալթ
մըշ սէքիլ ֆիյաթ իլէ ագա օլուրուղ
օլուրմամասը թէֆէքթիւր օլուրմաղ
տան Էվլէլ ագա օլուրաճաղ իսթիգ
րաղըն րէհսիւլմալ վէ ֆայիղինի թէս
վիլէ զըմնընտա լաղըմ օլան ագճէնին
թէտարիքի իչիւն իճապ իտէն էսպա
պը տիւշիւնմէք լաղըմ տըր :

Տէվլէթի Ալիյէնին եալընըղ քէն
տիլէ իսթինաա իտէճէք վէ արթըդ
սաիրին նէսայիհինէ միւհթաճ գու
մայաճաղ վագթը կէլմիշ տիր :

Կէշէնտէ Լօնտրաստա ագա օլուրան
իսթիգրաղ պուրա տէլիլի գալի օլուպ
տալթանաթը սէնիյէնին սէքքեարընտա
պուլուրան զաթը տիրայէթսիմաթ ,
պու իտտապմըղըն բօլիթիգաճա քէք
տօղրու օլտուղուրու թաաուիգ պու
յուրմուշ օլտուղուրուտան , պիրաղտա
մալիյէմիլ ճիհէթինէ , իմալէի նաղար
պուլուրմալէրի իգթիգա իտէր :

Մէմալիքի Օսմանիյէտէ էսպապը
սէրվէթին քէսրէթ իւզըն պուլուր
տուղուրու պալատէ սէյլէմիշ իտիք ,
պուրու տախի իսպաթ իտէլիմ :

Վարիտաթ շիւպէլէրինին գապիլի
իսլահ օլանլարընը իլէրուտէ պիւքէր
պիւքէր թարիֆ իտէճէք իտէք տէ Է
հալէթիւ հապիհի թիւթիւն էմանէ
թի մէսէլէսի մէճիլի վիւքէլատա ,
մէվգիլի թէղէքթիւրէ գօնուլմուշ օլ
մալլա , վարիտաթըն շու շիւպէսինին
սուրէթը մանթաղամատա իտարէ օ
լուրմասը իշիւն նէ ուսուլ իթթիսաղ
օլուրմասը լաղըմ կէլէճէլինի թահ
գիպ վէ թէագիպ իտէլիմ :

Թիւթիւնիւն իսթիմալի մէմալիքի
Օսմանիյէտէ օլ տէրէճէտէ թամիմ օ
լուրմուշ տուր քի , օն տէօթը եաշը
նը միւթէճալմաղ օլուպտա թիւթիւն
իշմէյէն պիր քիմսէ պուլուրմաղ կի
պի տիր :

Պուրտան աղնաշըլըղը իւզըն
թիւթիւն իսթիմալի պէյն Էլահալի
պիր աաթթի գատիմէ հիւքթիւնէ
կիլմիշ իքէն Էւրոքանըն հէր մէմէ

քէթինտէ էն չօգ հնսըլաթ վէրիր վէ
էն աղ իթիրաղ իգալտըրըր վէրիլէր
տէն պիր թիւթիւն վէրիլիսի օլտու
ղու հալտէ մէմալիքի Օսմանիյէտէ
պուրուռն ագալիսի վուգու պուլմագտա
տըր :

Իւշ սէնէտէն պէրու թիւթիւնիւն
քէսրէթի իսթիմալի կէրէք պիրաթ
վէ կէրէք թիւթարէթ վէ կէրէք Մալի
յէ իսուսուպուրընճա տիգգաթաշա
յան պիր մատտէ օլուպ տէվլէթէրին
պու եիւզտէն ալտրգլարը հաալաթ
վէրիլէրին էն մէշրուու տէնիլէպի
լիր : Հագըգէթը հալտէ մէգթիւլ
թիւթիւն վէրիլիսի Էրզաթը լաղըմէ
տէն վէ եա սէնայիճէ իգթիգա իտէն
մէվատը ապիլէտէն պիրի իւզէրինէ
թարհ օլուրմուշ շէյ օլմայուպ միւքէ
յէֆաթտան օլտն վէ քէսրէթի իսթի
մալի միւզիլըր պուլուրան պիր նէ
պաթտան ալընսան վէրիլ տիր :

Ահվալը մալիյէ պահսընա կէլին
ճէ պու վէրիլ հասըլաթը թէնագուռ
իթմէլիպ տայիմա պիր սիագտա գալ
տըղընտ մէսլի խաղինէլի տէվլէթին
իսթինաա իտէճէկի պիր վէրիլ տիր ,
հէլէ մէմալիքի շարգիլէտէ վէ կէրէք
ղիհինէր իչին տայիմա պիր միւշվիպ
վէ միւհրիք լաղըմ օլտուղուրուտան
թիւթիւն իսթիմալինին մէն վէ իղալ
իտիլմէսի պիր վէճհ իլէ միւմքին օ
լամաղ :

Իշթէ մէմալիքի Օսմանիյէտէ Էւ
րոքանըն տայիր մահալլէրինտէն զիւա
տէ թիւթիւն սարֆ վէ իսթիմալ օ
լուրուսկէլմէքտէ իքէն ալընան կէրիլ
նին Ֆրանսատա թիւթիւն վէրիլիսինէ
նիսպէթլէ օն սէքիլ գաթ աղ օլտու
ղու քէմալը թէաճիւպ իլէ միւշա
հէտէ օլուրմագտա տըր :

Շէյլէ քի 1869 սէնէսինտէ Ֆը
րանսատա թիւթիւնիլէր էմանէթէն
իտարէ օլուրուղու հալտէ իքի եիւզ
էլլի միլիօն , վէ ինիլիթէրրատա ա
տէթա կիւմիլէք րէսմը օլարսագ եիւզ
եէթմիշ 5 միլիօն վէ իթալիատա ալթ
մըշ պիր միլիօն Ֆրանգ հաալը օլմուշ
իքէն սէնէլի մէզպուրէտէ մէմալիքի
Օսմանիյէտէ եալընըղ օն իւշ պուրուղ

միլիոն ֆրանգա պարիզ օլմուշ տուր .
 Պու Նոգոանըն էսպայոր բէք չօգ օ-
 լուպ էզ ճիւմէ ֆրանսատա էքիլէն
 վէ պիլիլէն թիւթիւնիւն մըգտարը
 մուպիէն օլուպ , նօգոան զուհուրի
 տէն մըգտար էճնէպիտէն կէթիլիլ
 տիլի հալտէ մէմալիքի Օսմանիէտէ
 պուսուսն էքիլիպ պիլիլմէսինէ միւ-
 մանաթ իտիլմէյէրէք վէրիլի իտէ եա-
 լընը թիւթիւն հալտը օլմայան մա-
 հալլէրտէ տարֆ օլունան թիւթիւն
 տէն ալընմագտա տըր :

Թարաֆը հիւքիւմէթտէն նէզա-
 րէթ օլունամայաճագ պիր սիւրէթ.
 տէ թիւթիւն էքմէք պիլլմէք , հէր
 քէսին եէտի իհթիլարընտա պուլուն-
 տուղունա մէսինի գաչագ սիւրէթիլլէ
 թիւթիւն նագլ ու ֆիլուսթի պիր
 թագըմ էհլի իհթիլքեարը մէշղուլ իթ-
 մէքտէ վէ պուստան ֆիաղլա օլարապ
 թիւթիւն րուսուսուսուն ախընա

մախսուս մէմուր պուլունմայան պու-
 րատա թիւթիւն իսթիմալ իտէնէր
 հիշ պիր բէսթ իթալլէմէմէքտէ տիր-
 Սապա շու հալին էօնիւ ալընա-
 մաղմը . Աճապա թիւթիւն զըրտա-
 թը թահտիտ օլունամաղ մը , վէ
 տէվլէթին թահթը նաղարէթինտէ
 պուլունմագ իւղրէ թիւթիւն զըրտ-
 աթընա մախսուս մահալլէր թային
 իտիլմէզմի :

ԹԵԼԵԿՐԱՖԻՅԵ

Բարիս 1 յուլիս .
 Մ . Ժիւլ Գալլըն հիւքիւմէթ իշ-
 լէրինտէն պէրի չէքիլմիշ օլտուղունա
 տայիլ շուլու պուլուն թէվաթուր պի
 էսաա տըր :
 Վիէննա 1 յուլիս .
 Իւշ հիւքիւմէթիլլին իթթիֆագ

իթմիշ օլմայարընա տայիլ օլթատա
 կէզէն հալատիսէ պուլատա խայա-
 լաթ նաղարը իլէ պագըլլալ , եալընը
 շուրաւը սահիհ տիր քի Աւսթրիա Մա-
 ճար հիւքիւմէթի րուսիա վէ Բրու-
 սիա իլէ զայէթ սուրէթը տօսթանէ-
 տէ պուլունմագտա տըր :
 Գուտուս շէրիֆտէ Աւսթրիա Մա-
 ճար հիւքիւմէթի գօնաօլոսիսանէսի
 մասլահաթիլլաղարը թուհուստա գօն-
 սօլոս նասպ օլունմուշ տուր :

ՅՕՆՏՕ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

ՂԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

		ճուճաա իրթէսի	
Սապահ	Մայիս	19	52 6
Ագչամ			52 31
		բազար իրթէսի	
Սապահ	Յունիս	21	52 33
Ագչամ			52 33
		սալը	
Սապահ		22	52 33
Ագչամ			52 25

ՇԻՐՔԵԹԻ ԽԱՅՐԻՅԵ

ՊՕՂԱԶ ԻՅԻՆԵ ԻՇԼԵՅԵՆ ՎԱԲՕՐԼԱՐԸՆ ՎԱԳԹԸ ՀԱՐԱՔԵԹԼԵՐԻ

1871 Մայիս 31 Բաշար էրթիկ Կանչուրէն Եթիպարէն

ՆԱԽԵՐԱԿ		ՆՈՒՄԵՐ		ՆԵՎԱԿԱՆ	
Ս.Գ.	Գ.	Ն.	Գ.	Ն.	Գ.
10	45	1	1	ԵՆԻՄԻՅԵ ԲԵՌԲԵՐԻՅԵ ԻՆԵՆ ՎԱԲՕՐԼԱՐ	3
11	20	20	20	ՐՈՒՄԵԼԻ ՎԵ ԱՆԱՏՕԼ ԳԸՅԸԼԱՐԸ ՊԻՐԼԻԲՏԵ	20
11	30	19	19	ԵՆԻՄԻՅԵ ԲԵՌԲԵՐԻՅԵ ԻՆԵՆ ՎԱԲՕՐԼԱՐ	4
12	15	14	14	ԵՆԻՄԻՅԵ ԲԵՌԲԵՐԻՅԵ ԻՆԵՆ ՎԱԲՕՐԼԱՐ	4
1	25	25	25	ԵՆԻՄԻՅԵ ԲԵՌԲԵՐԻՅԵ ԻՆԵՆ ՎԱԲՕՐԼԱՐ	5
1	20	23	23	ԵՆԻՄԻՅԵ ԲԵՌԲԵՐԻՅԵ ԻՆԵՆ ՎԱԲՕՐԼԱՐ	6
2	15	18	18	ԵՆԻՄԻՅԵ ԲԵՌԲԵՐԻՅԵ ԻՆԵՆ ՎԱԲՕՐԼԱՐ	8
				ԵՆԻՄԻՅԵ ԲԵՌԲԵՐԻՅԵ ԻՆԵՆ ՎԱԲՕՐԼԱՐ	9

ԱՐՆԱՎՈՒՏՔԵՑ ԹԱՐԻԳԻ		
11 30	3	Արնավուտքէօյտէն Գուրուչէլմէ, Օրթաք. Պէշիկթալ.
12	5	Պէշիկթալէն Արնավուտք. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկթալ.
12 45	6	Արնավուտքէօյտէն Գուրուչ. Օրթաք. պէշիկթալ. Գապաթալ.
1 15	1	Արնավուտքէօյտէն Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկթալ.
1 45	3	Արնավուտքէօյտէն Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկթալ.
2 30	5	Արնավուտքէօյտէն Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկթալ.
4 45	11	Արնավուտքէօյտէն Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկթալ. Գապաթալ (նումալարտան մատա)
10 15	3	Արնավուտքէօյտէն տօղրու քէօրրիւյէ.
11	5	» » »

ԱՆԱՏՈՒ ԹԱՐԻԳԻ

11 30	22	Պէշիկթալէն Բաշապազէ, Րիֆաթ Բաշա մազալ. Գանլընա, Ա. Հիսար, Գանտիլի, Վանիք, Չէնկէլք, Պէշիկթալ, Գուրուչնուկ:
11 30	4	Վանիքէօյտէն Չէնկէլք, Պէշիկթալ. Գուրուչնուկ. Գապաթալ.
12 30	21	Պէշիկթալէն Բաշապազէ, Գանլընա, Ա. Հիսար, Վանիքէօյտէն, Չէնկէլք. Պէշիկթալ. Գուրուչ.
1 15	17	Պէշիկթալէն Բաշապազէ, Գանլընա, Ա. Հիսար, Գանտիլի, Վանիք, Չէնկէլքէօյտէն, Պէշիկթալ. Գուրուչ. (նումալարտ 1 պուշուգտա)
2 15	12	Պէշիկթալէն Բաշապազէ, Գանլընա, Ա. Հիսար, Վանիք, Չէնկէլք. Պէշիկթալ. Գուրուչ. Պէշիկթալ. (նումալարտան մատա)
4	21	Պէշիկթալէն Բաշապազէ, Գանլընա, Ա. Հիսար, Գանտիլի, Վանիք, Չէնկէլք, Պէշիկթալ. (նումալարտան մատա)
9	22	Պէշիկթալէն Բաշապազէ, Գանլընա, Ա. Հիսար, Գանտիլի, Վանիք, Չէնկէլք. Պէշիկթալ, Գուրուչ. Իսկիլար (նումալարտ Բիֆաթ Բաշա մազալէսի տախի):

ԵՆՎԱՐՈՒՄԻ ՔԵՑԵՐԻՆԻՆ ՊՈՂԱԶ ԻԶԻՆԵ
ՐՈՒՄԵՆԻ ՎԵ ԱՆԱՏՈՒ ԳԸՅԸԼԱՐԸ ՊԻՐԼԻՔՏԵ

12 45	20	Պէշիկթալ, Օրթաք. Արնավուտք. պէշիկթալ, Բ. Հիսար, Էմիրիկ, Ենիք. Թարապ. Պէշիկթալ. Մէզարպուրն, Ենի մազալ.
1	4	Գապաթալ, Իսկիլար. Պէշիկթալ. Գուրուչ. Օրթաք. Պէշիկթալ. Արնավուտք. Գանլընա, Բ. Հիսար, Գանտիլի, Էմիրիկ, Ենիք. Պէշիկթալ, Թարապ. Պէշիկթալ. Ենի մ. Բաշապազէ, Պէշիկթալ. Օրթաք. Արնավուտք. Բ. Հիսար, Էմիրիկ, Ենիք. Թարապ. Պէշիկթալ. (նումալարտ Պէշիկթալ տախի)
5	23	Պէշիկթալ. Օրթաք. Արնավուտք. Պէշիկթալ. Բ. Հիսար, Էմիրիկ, Ենիք. Պէշիկթալ, Թարապ. Պէշիկթալ. Մէզարպուրն. Ենի մազալ.
6 30	6	Պէշիկթալ. Օրթաք. Պէշիկթալ, Արնավուտք. Բ. Հիսար.

7 30	22	Թարապ. Էմիրիկ. Ենիք. Թարապ. Պէշիկթալ. Պէշիկթալ. Օրթաք. Արնավուտք. Բ. Հիսար, Էմիրիկ, Ենիք. Թարապ. Պէշիկթալ.
9	11	Արնավուտք. Պէշիկթալ, Բ. Հիսար, Էմիրիկ, Ենիք. Թարապ. Պէշիկթալ. Մէզարպուրն, Ենի մազալ:
10	20	Թարապ. Պէշիկթալ. Մէզարպուրն, Ենի մազալ. Բ. Հիսար. Գապաթ (նումալարտ Էմիրիկ. Ենիք.)
10 15	25	Էմիրիկ. Ենիք. Թարապ. Պէշիկթալ. (նումալարտան մատա)
10 20	1	Պէշիկթալ. Բ. Հիսար. Էմիրիկ. Ենիք. Պէշիկթալ. Թարապ. Պէշիկթալ. Ենի մազալ.
10 30	19	Պէշիկթալ. Բ. Հիսար, Էմիրիկ, Սթէնեա, Ենիք. Թարապ. Պէշիկթալ. Մէզարպուրն. (նումալարտան մատա)
10 45	18	Օրթաք. Արնավուտք. Էմիրիկ. Ենիք. Թարապ. Պէշիկթալ. Ենի մազալ. (նումալարտ Սթէնեա տախի)
11	23	Գուրուչէլմէ, Պէշիկթալ, Բ. Հիսար. Էմիրիկ. Ենիք. Թարապ. Պէշիկթալ.

ԱՐՆԱՎՈՒՏՔԵՑ ԹԱՐԻԳԻ

12 30	1	Պէշիկթալ. Գուրուչէլմէ, Արնավուտքէօյտէն.
12 45	3	Օրթաքէօյտէն, Պէշիկթալ. Արնավուտք.
1 15	5	Պէշիկթալ, Պէշիկթալ. Արնավուտք.
9 20	3	Պէշիկթալ. Պէշիկթալ. Արնավուտք.
10	5	Գապաթալ, Պէշիկթալ. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավուտք.
11	3	Գապաթալ, Պէշիկթալ. Օրթաք. Արնավուտք.
11 25	6	Պէշիկթալ, Օրթաք. Գուրուչ. Արնավուտք.
11 45	5	Պէշիկթալ. Օրթաքէօյտէն. Արնավուտք.

ԱՆԱՏՈՒ ԹԱՐԻԳԻ

2 15	21	Իսկիլար. Գուրուչնուկ. Պէշիկթալ. Չէնկէլք. Վանիք. Գանտիլի. Բ. Հիսար. Գանլընա, Բաշապազ. Պէշիկթալ. (նումալարտ Բիֆաթ Բաշա մազալ. վէ Պէշիկթալ տէրէ տախի)
3 45	11	Պէշիկթալ. Գուրուչնուկ. պէշիկթալ. արնավուտք. (նումալարտան մատա)
9	12	Գուրուչնուկ. Պէշիկթալ. Չէնկէլք. Վանիք. Գանտիլի. Բ. Հիսար. Գանլընա, Բաշապազէ, Պէշիկթալ, Թարապ. պէշիկթալ տէրէ:
9 45	17	Գուրուչնուկ. Պէշիկթալ, Չէնկէլք. Վանիք. Բ. Հիսար, Գանլընա, Բաշապազէ, Պէշիկթալ, Պէշիկթալ տէրէ: (նումալարտ սազաթ 10 տա)
10 30	21	Պէշիկթալ. Չէնկէլք. Վանիք. Գանտիլի. Բ. Հիսար. Գանլընա. Բիֆաթ Բաշա մազալ. Բաշապազէ. Պէշիկթալ (նումալարտան մատա).
11	22	Գուրուչնուկ, Պէշիկթալ. Չէնկէլքէօյտէն, Վանիքէօյտէն, Բ. Հիսար, Գանլընա, Բաշապազէ, Պէշիկթալ:
11 30	4	Գապաթալ, Գուրուչնուկ, Պէշիկթալ, Չէնկէլքէօյտէն, Վանիքէօյտէն:

ՍԱՀԻՊԻ ԻՄԹԻՅԱԶ ՎԵ ՄԵՍՈՒԼ ՂԱԶԷԹԱ
ՄԻՔԱՅԻԼ ԷՔՍԵՐՃԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՄԻՒՀԵՆՏԻՍԵԱՆ
ՂԱԼԱԹԱ

ՀԱՅՈՑ ԵԿԵՂԵՍԻՈՑ ՓԱՂՈՑ ԹԻՒ 19 ՎԵՐԻ ՇԱՐԿ